

SENATENS
KAMMAREXPEDITION

LIVSMEDELSAVDELNINGEN

HELSINGFORS
DEN 5 SEPTEMBER 1917.

Till Livsmedelsnämnderna.

Liksom i de flesta andra länder, har även hos oss Regeringen sett sig nödsakad, att under den nuvarande krigstiden skrida till reglering av livsmedelsfrågan genom jämförelsevis långt gående tvångsåtgärder. Lantdagen har genom »lagen angående förfogande över egendom av visst slag under de av kriget framkallade undantagsförhållandena» meddelat Senaten vidsträckta fullmakter på livsmedelsfrågans område, och har Senaten i stöd av denna lag reglerat spannmålsförbrukningen ävensom handeln med kött, smör, ost m. fl. av de viktigaste livsmedlen.

Oaktat alla ansträngningar av Regeringen är läget likväl nu allvarigare än någonsin förut. Spannmålsskörden har uppenbarligen blivit sämre än förut, på samma gång utsikterna att erhålla spannmål från Ryssland fortfarande äro helt och hållet ovissa. Foderskörden har blivit så dålig, att den mångenstädes givit direkt missväxt, vadan nedslaktningen av boskap hotar att få en betänklig omfattning samt bristen på smör och mjölk bliva allt svårare. Utöver dessa svårigheter, vilka uppstått till följd av ogynnsamma väderleksförhållanden samt omständigheter, som icke bero av oss, hotas livsmedelsfrågans organisation ytterligare av hos landets medborgare framträdande tredska mot de av Regeringen påbjudna, nödvändiga tvångsåtgärderna. Så tydligt det än är, att en stor del av landet kan värjas för hungersnöden med dess fasor endast sålunda, att förefintliga livsmedelsförråd bliva föremål för den mest noggrant avpassade

konsumention samt att enskilda medborgares och orters intressen underordnas hela landets fördel, förekommer det likväl ganska allmänt, att man beträffande Regeringens bestämmelser rörande livsmedelsfrågan ställer sig på en avvisande ståndpunkt. I den mån enskilda genom dessa tillförsäkras fördelar, är man nog färdig att fasthålla vid desamma, men söker man, så snart föreskrifterna förplikta till avstående för andras räkning från egna förmåner, på allt sätt undandraga sig deras efterlevnad. Och det är icke nog med att enskilda medborgare handla på detta sätt, även ganska många livsmedelsnämnder hava gjort sig skyldiga till enahanda brottsliga förfarande. Sålunda ha många livsmedelsnämnder lättsinnigt medgivit större spannmålsransoner, än vad de med stöd av Senatens beslut varit berättigade till. Andra åter göra motstånd mot övriga bestämmelser, såsom rörande handeln med kött m. m. Höjden av denna ovärdiga tredska utgör dock tillvägagångssättet hos de livsmedelsnämnder, vilka vägrat avstå från överskottet av sin spannmål till andra kommuner, där spannmålsbrist förekommit eller till och med direkt hungersnöd stått för dörren. Ett dylikt handlingssätt måste på det skarpaste fördömas, det ådagalägger en sådan brist på samhörighetskänsla, som man icke skulle tro kunna förefinnas.

Klart är att Regeringen på intet sätt kan tillstödja, att en dylik brottsig egenmäktighet fortfar. Senaten har därför skridit till åtgärder för att befordra dem, som överträda livsmedelslagen, så ock de livsmedelsnämnder, vilka ådagalagt tredska mot Regeringens bestämmelser, till strängt straff för deras brottsliga tillvägagående. Härutöver kommer Regeringen att i fråga om livsmedelsanskaffningen helt och hållet taga sin hand från de tredskande och pliktförgätna kommunerna. Sådana kommuner komma därför icke att bli delaktiga av de förnödenheter, som genom Senatens försorg utdelas, såsom kött, smör, spannmål, socker och salt, ej håller foderkakor, varav Senaten kommer att inköpa ett störe parti av ryska regeringen. Eventuellt kommer Senaten även att förvägra de tredskande kommunerna alla statsbidrag.

Det är dock icke nog för livsmedelsnämnderna, att de underordna sig Regeringens bestämmelser. Å livsmedelsnämnderna ankommer därjämte att övervaka, att enskilda medborgare noga efterleva Senatens påbud i

livsmedelsfrågor och äro livsmedelsnämnderna härvid berättigade att erhålla all nödig hjälp av polismyndigheterna. För att hos polismyndigheterna inskräpa denna deras plikt, har Senatens Civilexpedition genom Guvernörerna tillsänt kronolänsmännen och städernas polisinsättningar ett cirkulär, vari dessa anbefallas att beredvilligt lämna livsmedelsmyndigheterna den tjänstehandräckning, varom de anhålla för verkställighet och övervakande av efterlevnaden av de i stöd av livsmedelslagen utfärdade bestämmelserna.

Jämväl åligger det livsmedelsnämnderna att ofördröjligen hos allmän åklagare anmäla, när brott mot livsmedelsangelägenheter rörande föreskrifter iakttagas. På det att allmänna åklagare måtte handla med nödig snabbhet och eftertryck, ha de meddelats föreskrift, att de skola beifra alla till deras kännedom komna brott mot i stöd av livsmedelslagen utfärdade bestämmelser, å de åtalade yrka strängt straff, motsvarande arten av deras brott, samt anföra besvär över domstolarnas utslag, där dessa äro för lindriga. Tillika ha domstolarna uppmärksamgjorts på sin skyldighet att behandla livsmedelsförbrytelser såsom brådslande samt för dylika medgiva urtima ting.

Livsmedelsavdelningen hoppas, att Ni inser ställningens allvar samt nödvändigheten att strängt efterleva lagens bestämmelser.

Väinö Tanner.

Viktor Vikman.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and is mostly obscured by the paper's texture and color.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and is mostly obscured by the paper's texture and color.